

LI.

Betræknings

over

Forflag til Lov om Valg af Borgmestere i Købstæderne.

(Udgiven af Landstingets Udvalg den 9de Marts 1900.)

Det foreliggende Lovforslag, der er fremfat ved privat Initiativ i Folketinget, gaar i Hovedtrækkene ud paa at forandre Bestemmelsen i § 2 i Lov 26de Maj 1868 om Købstadkommunernes Styrelse, hvorefter Byraadene, indtil en almindelig Ordning af Rets- og Administrationsforholdene har fundet Sted, ledes af en af Kongen beskiftet Formand som Borgmester, derhen, at Borgmesteren fremtidig skal vælges af Byraadet blandt dets egne Medlemmer for 6 Aar ad Gangen; Forandringen skal dog ikke indtræde straks paa en Gang for alle Byerne, men istm efterhaanden, naar Ledighed i de nuværende Borgmesterembeder indtræder, og ifølge Lovforslagets § 3, skal det derhos ved særlig Lov bestemmes, hvorledes den af Borgmesteren i Henhold til § 12 i Lov 26de Maj 1868 udøvede Tilsynsmyndighed skal besørjes.

I Samlingen 1896—1897 forelaa i Landstinget et ligelydende Lovforslag, ogsaa den Gang ved privat Initiativ indbragt i Folketinget, hvor Spørgsmaalet om Borgmestervalg i øvrigt gentagne Gange tidligere var blevet behandlet. Til Overvejelse af Lovforslaget nedsatte Landstinget et Udvalg, som

under 23de Marts 1897 afgav Betænkning, der findes optagen i Rigsdagstidende 1896—97, Tillæg B., Sp. 2045 ff. I nævnte Betænkning paaviste Udvalgets Flertal, at Grundlovens § 91, hvorefter „Kommunernes Ret til, under Statens Tilsyn, selvstændig at styre dens Anliggender vil blive ordnet ved Lov“, senere var stet Fyldest for samtlige Landets Kommuner, navnlig for Kjøbenhavn ved Lov 4de Marts 1857, for Amtskommunerne og Sognekommunerne ved Lov 6te Juli 1867, for Købstadkommunerne ved Lov 26de Maj 1868 og for Handelspladserne ved særlige Regulativer for hver af disse, og naar Købstadkommunallovens § 2 havde tilføjet den Tidsbegrænsning, at den trufne Ordning i Henseende til Ledelse af Byraadene kun skulde gælde, indtil en almindelig Ordning af Rets- og Administrationsforholdene havde fundet Sted, blev det endvidere i Betænkningen fremhævet, at naar ved Retsreformen Dommergerning og Udførelsen af andre retslige Handlinger bleve udfilte fra Administrationen, vilde dette medføre en saadan Forandring i Embedsstillingerne i Byerne, at en samtidig Omordning ogsaa af de kommunale Forhold blev naturlig. I